

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.  
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/362/2026.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

### határozatot:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság 1.Pf.20.313/2025/8. számú ítélete alaptörvény-ellenes, ezért azt megsemmisíti.

### Indokolás

#### I.

- [1] 1. Az indítványozók az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt nyújtottak be. Indítványukban, illetőleg – hiánypótlásra történt felhívásukat követően – annak kiegészítésében a Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság 1.Pf.20.313/2025/8. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték az Alkotmánybíróságtól.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege – a támadott bírósági határozatban megállapított tényállás és az indítványozók előadása alapján – a következőképpen foglalható össze.
- [3] Az indítványozók (az alapul fekvő birtokvédelmi jogvita I. és II. rendű felperesei) 2023. december 18-án birtokvédelmi kérelmet terjesztettek elő, amely eljárás a [...] jegyző eljárásból való kizárása miatt a [...] jegyző előtt folyt. Ebben kérték a jegyzőt, hogy tiltsa meg az alpereseknek az indítványozók kertjében lévő növényzet károsítását, kötelezze az alpereseket a takarófólia levételére, és a hőszivattyú zajártalmának megszüntetésére, illetve hivatkoztak arra is, hogy az alperesi ingatlanon szabályellenes gépkocsibeállítás történik, amely hang- és levegő ártalmával zavarja a birtoklásukat. A [...] Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője határozatával az indítványozók birtokvédelmi kérelmét bizonyítékok hiányában elutasította.
- [4] Az indítványozók a jegyző határozatával szemben keresetet terjesztettek elő. A kereseti kérelmükben kérték, hogy a bíróság az alpereseket a kertjükbe való

behatolástól, az ismételt elkövetéstől tiltsa el, és kötelezze a zavaró hanghatás megszüntetésére, tiltsa el a bíróság az alpereseket az indítványozók ablaka előtt történő parkolástól, valamint kötelezze őket szabályos parkolás kialakítására, illetve az építési tervben vállalt fák ültetésére. A zavaró zajhatások forrásaként az alperes ingatlanon található hőszivattyút, szagelszívót és klímaberendezést jelölték meg.

- [5] A Veszprémi Járásbíróság az indítványozók keresetét a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) birtokvédelemre vonatkozó, valamint a szomszédjogi rendelkezései, illetve a szomszédjogok és a tulajdonjog korlátainak külön szabályairól szóló 2013. évi CLXXIV. törvény 5. §-a alapján bírálta el, és az indítványozók keresetét 7.P.20.259/2024/24-I. számú ítéletével elutasította.
- [6] Az ítélet ellen az indítványozók nyújtottak be fellebbezést, és kérték a másodfokú bíróságot, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, elsődlegesen a kereseti kérelmüknek adjon helyt. Amennyiben ezt nem látja lehetségesnek, akkor helyezze hatályon kívül az elsőfokú ítéletet, és utasítsa az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására.
- [7] A Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét 1.Pf.20.313/2025/8. számú ítéletével helybenhagyta.
- [8] 3. Az indítványozók a fenti előzményeket követően nyújtották be alkotmányjogi panaszukat, melyben a Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság 1.Pf.20.313/2025/8. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték. Álláspontjuk szerint a támadott bírósági határozat az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését sérti.
- [9] 3.1. Az indítványozók előadták, hogy a Veszprémi Törvényszék ítéletét meghozó egyik bíró részvétele a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogukat sérti, mert a bírói tanács egyik tagja részt vett az elsőfokú eljárásban is. A kizárási okot sem a bíró, sem a tanács többi tagja nem jelentette be, az indítványozóknak pedig nem volt lehetőségük azt bejelenteni, mert a Veszprémi Törvényszék tárgyaláson kívül hozta meg a támadott ítéletet. Az indítványozók éppen ezért a kizárási ok ellenére a döntésben részt vevő bíró kilétéről csak az ítélet kézbesítésekor értesültek.
- [10] Az indítványozók álláspontja szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való jog garantálja azt, hogy a másodfokú eljárásban olyan bíró ne vegyen részt, akivel szemben objektív kizárási ok áll fenn. Érvelésük szerint ilyen esetben az adott bíró elfoglaltsága nem zárható ki, véleményük szerint az így eljáró bíró nagy valószínűséggel ragaszkodni fog ahhoz az állásponthoz, melyet már az elsőfokú eljárás során kialakított, így a pártatlansága megkérdőjelezhető, valamint a jogorvoslatot is kiüresíti, hiszen ez a bíró – ahogy az indítványozók fogalmazzák – ilyenformán lényegileg saját magát ellenőrzi. Az indítványozók szerint, ha a bíró nem veszi figyelembe a polgári perrendtartásról szóló

2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 13. § (1) bekezdésében megfogalmazott jogszabályi korlátot, akkor döntése nem lehet tisztességes. Vélekedésük szerint nem várható el a bírótól, hogy saját korábbi döntését objektíven felülvizsgálja, és véleményét kialakítsa az előtte fekvő ügyről. Mivel adott esetben a másodfokú ítélet meghozatalában olyan bíró járt el a bírói tanács tagjaként, aki a per elintézésében elsőfokon is részt vett, így szerintük a Veszprémi Törvényszék ítélete – mivel az eljáró bíró nem tekinthető pártatlannak – alaptörvény-ellenes.

- [11] 3.2. A fentiekén túl az indítványozók szerint a bíróság számos jogszabálysértést (így mind az országos, mind a helyi építési szabályok megsértését) figyelmen kívül hagyott, valamint számos – álláspontjuk szerint szakértelmet igénylő – kérdésben (például zajszint mérése) szakértőt nem vett igénybe.
- [12] 3.3. Az indítványozók az abszolút kizárási ok fennállásának alátámasztása érdekében mellékletként csatolták a Veszprémi Törvényszék elnökének 2025.El.I.J.21. számú tájékoztatását.

## II.

- [13] 1. Az Alaptörvény releváns rendelkezése:

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

- [14] 2. A Pp. érintett rendelkezése:

„13. § (1) A per másodfokú elintézéséből ki van zárva az a bíró is, aki a per elsőfokú elintézésében részt vett.”

## III.

- [15] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján tanácsban járt el és az indítvány érdemi vizsgálatát megkezdte. Az Alkotmánybíróság – az Abtv. 56. § (1)–(2) bekezdése alapján – mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e az Abtv.-ben foglalt, a panaszok befogadhatóságára vonatkozó kritériumoknak.

- [16] 1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül kell benyújtani az ügyben első fokon eljáró bírósághoz címezve. Az indítványozók a másodfokú ítéletet 2025. november 20-án vették át, alkotmányjogi panaszukat pedig 2026. január 13-án, határidőben terjesztették elő.
- [17] 2. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [18] Az indítványozók az alapul fekvő birtokvédelmi jogvita I. és II. rendű felperesei voltak, ekként az alkotmányjogi panasz benyújtására jogosultak és érintettségük is fennáll. Az indítványozók a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőséget kimerítették.
- [19] 3. Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pont, Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pont], hogy az indítványozó a panaszban valamely Alaptörvényben biztosított jogának sérelmére hivatkozzon. Az indítványozók az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való joguk sérelmére hivatkoztak, vagyis olyan alapjogra, melyre alkotmányjogi panasz alapítható így az indítvány e feltételnek eleget tesz.
- [20] 4. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, az 52. § (1b) bekezdése pedig meghatározza, mikor tekinthető a kérelem határozottnak. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány ezeknek a feltételeknek eleget tesz.
- [21] 5. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását [lásd például: 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]]. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik. Az indítványozóknak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését érintő kifogásait az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság a következőképpen értékelte. Az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy az abszolút

kizárási ok figyelmen kívül maradása a bírói döntést érintő alaptörvény-ellenességgel összefüggésben aggályokat vet fel. Ennek megfelelően a Veszprémi Törvényszék ítéletével összefüggésben érdemi vizsgálat szükséges annak eldöntése érdekében, hogy az Alaptörvény rendelkezésének megfelelően érvényre jutott-e a pártatlanság követelménye a bírák kizárása kapcsán. A másodfokú bíróság feladata az elsőfokú ítélet felülvizsgálata, és ezt a szerepét csak akkor tudja betölteni, ha más bíróság és más bíró jár el jogorvoslati fórumként, így biztosítva az eljárás pártatlanságát. Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 31. § (6) bekezdése alapján, a panasz befogadásáról szóló eljárást mellőzve – az ellenérdekű felek értesítése mellett – érdemben bírálta el.

#### IV.

[22] Az alkotmányjogi panasz megalapozott.

[23] 1. Az indítványozók arra hivatkozva állították az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét, hogy olyan bíró vett részt a perorvoslati eljárásban és a végleges döntés meghozatalában, aki az eljárási szabályok alapján nyilvánvalóan ki volt zárva a perorvoslat elintézéséből (vele szemben abszolút, objektív kizárási ok állt fenn), ami az alkotmánybírósági gyakorlat alapján a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog, illetőleg az annak részkövetelményét jelentő pártatlanság sérelmét jelenti.

[24] Az Alkotmánybíróság áttekintette az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes és pártatlan bírósághoz való joggal összefüggő, jelen ügy szempontjából releváns joggyakorlatát. Az Alkotmánybíróság e jog tartalmát több határozatában értelmezte, és korábban kialakított gyakorlatát a jelen ügyben is figyelembe vette.

[25] A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog része a pártatlanság követelménye, mely az eljárásban részt vevő személyekkel szembeni előítéletmentes, elfogulatlan eljárás követelményét jeleníti meg. A pártatlanság követelményének van egy szubjektív, a bíró magatartásában rejlő és egy objektív, a szabályozásban megnyilvánuló követelménye {lásd például: 36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [48]; 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [38]}. A pártatlanság követelménye értelmében el kell kerülni minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében {3353/2024. (X. 8.) AB határozat, Indokolás [34]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében a törvény által felállított bíróság függetlensége és pártatlansága egy olyan alapelv, amely a legalapvetőbb emberi jogok közé tartozik {lásd például: 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [25]; 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [38]}. Független és pártatlan bíráskodás hiányában az egyéni jogok érvényesítése szenved csorbát. Mindebből következik, hogy a tisztességes bírósági tárgyalás követelményrendszerének szerves részét alkotó függetlenség és pártatlanság a demokratikus jogállamokban feltétlen érvényesülést kívánó

alkotmányos igényként jelentkeznek {lásd például: 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [28]; 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [24]; 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [38]}.

- [26] Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint „[a] pártatlanság követelményének tényleges érvényesülését elsődlegesen az eljárási törvényekben megfogalmazott kizárási szabályok garantálják. [...] Az abszolút kizárási okok lényege, hogy azok bármelyikének fennállása kizárja a bírót az eljárásból anélkül, hogy vizsgálnák, ténylegesen elfogult-e a bíró” {21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [39]; 3353/2024. (X. 8.) AB határozat, Indokolás [38]}. {Összefoglalóan lásd: 23/2024. (XII. 23.) AB határozat, Indokolás [24]–[25]}.
- [27] Az alapeljárásban való részvételnek mint abszolút kizárási oknak általánosan ismert esetét szabályozza a jogalkotó a Pp. 13. § (1) bekezdésében akkor, amikor kimondja, hogy a per másodfokú elintézéséből ki van zárva az a bíró, aki a per elsőfokú elintézésében részt vett. Előfordulhat, hogy az ügyet intéző személy, aki az elsőfokú bíróság bírójaként eljár az ügyben, mire az ügy perorvoslati szakaszba ér, már a perorvoslati bíróságnál dolgozik, és őt jelölik ki mások mellett az ügyintézésre. Ha az ügyet első fokon intéző személlyel szemben a perorvoslati eljárásban nem érvényesülne az abszolút kizárási ok, és ugyanő járhatna el az ügyben a perorvoslati szakaszban is, az a perorvoslati jogintézmény kiüresedéséhez vezethetne. A perorvoslati eljárásban eljáró bírónak, ha részt vett az ügy intézésében az alapeljárásban is, saját megelőző eljárását kellene értékelnie, ami összeegyeztethetetlen a pártatlanság látszatának követelményével, ahogy arra az indítványozók is hivatkoznak alkotmányjogi panaszukban.
- [28] Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben megállapította, hogy a Pp. hivatkozott rendelkezése mérlegelést nem tűrő esetet tartalmaz a bíró kizárását illetően. A kizárási okokat többféleképpen lehet szabályozni. Azt, hogy a perorvoslati eljárásból ki kell-e zárni azt a bírót, aki a perorvoslattal támadott határozat meghozatalát megelőző bírósági eljárásban részt vett, vagy azt a bírót kell kizárni, aki a perorvoslattal érintett határozatok bármelyikének a meghozatalában részt vett, általánosságban a törvényhozóra tartozó mérlegelési kérdés. A törvényben szereplő objektív kizárási okok kötelezettséget rónak a bíróságokra. A jelen ügy elbírálásánál alkotmányjogi szempontból annak van jelentősége, hogy volt-e a bírónak olyan kötelezettsége, hogy az eljárásból kizárt voltát észlelje. Az abszolút kizárási ok, ha megvalósul, a bírót kizárja az eljárásból anélkül, hogy további vizsgálódást kellene folytatni {lásd: 3467/2021. (XI. 12.) AB határozat, Indokolás [51]}.
- [29] A pártatlan bíróhoz való jog törvényességi kritériumai különböznek a pártatlan bíróhoz való jog alkotmányossági kritériumaitól. Az Alkotmánybíróság gyakorlata a pártatlanság objektív feltételei vizsgálata során is a pártatlanság látszatát követeli meg. Ha azonban a fentiek szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmének a mérlegelést nem tűrő esete állapítható meg, a kizárási alkalmazásának

kötelezettsége alól felmentésre nincs lehetőség {lásd: 3467/2021. (XI. 12.) AB határozat, Indokolás [54]}.

- [30] 2. Az Alkotmánybíróság – ismertetett gyakorlatát is figyelembe véve – a konkrét ügyben a következőkre mutat rá.
- [31] A Veszprémi Törvényszék Elnöke az indítványozóknak nyújtott 2025.El.I.J.21. számú tájékoztatásában kifejtette, hogy az indítványozói bejelentés valós tényrt tárt a bíróság elnöke elé. Érvéle szerint a Veszprémi Járásbíróság előtt 7.P.20.959/2024. szám alatt folyamatban volt ügy 2024. február 15. napjától 2024. szeptember 3. napjáig arra a bíróra volt szignálva, aki a másodfokú bírói tanácsnak is tagja volt. Ugyan az elsőfokú ítéletet nem ő hozta meg, azonban a megjelölt időszakban részt vett az elsőfokú eljárásban, az 1.Pf.20.313/2025/8. számú ítéletet meghozó másodfokú bírói tanácsnak pedig tagja volt.
- [32] A Veszprémi Törvényszék Elnöke kitért arra is, hogy milyen jogorvoslatra van lehetőség az ügyben és megállapította, hogy az ügy a jegyző birtokháborítási ügyben hozott határozatának megváltoztatása iránti kérelemmel indult, továbbá az eljáró bíróságok a szomszédjogok és a tulajdonjog korlátainak különös szabályairól szóló 2013. évi CLXXIV. törvény rendelkezéseit is alkalmazták. Erre tekintettel a Pp. – az elnöki tájékoztató keltekor hatályos – 407. § (2) bekezdés *a)* pontja és 569. § (3) bekezdése alapján felülvizsgálatnak nem volt helye.
- [33] Az Alkotmánybíróság a fentiek kapcsán a következőkre mutat rá. Az alkotmányjogi panasz és az abban foglaltakat alátámasztó elnöki tájékoztatás értelmében az indítványozók esetében a törvényszék másodfokú tanácsának az egyik tagja az elsőfokú eljárás során olyan eljárási cselekményeket végzett, amelyek összességükben az ügy elintézésben való részvételnek minősülnek, hiszen az ügy – az eljárás egy szakaszában – rá volt szignálva. A jelen esetben a törvény szerint kizárt bíró másodfokú eljárásban való részvétele elhárítására – ahogy arra az elnöki tájékoztatás is kitér – az indítványozóknak nem volt lehetősége. Az alapügyben további jogorvoslatra, a másodfokú ítélet megtámadására az általános hatáskörű bíróság előtt nincs lehetőség, a támadott ítélet végleges, kényszerítő okon alapuló kivétel a kizárás érvényesülése alól nem állapítható meg, ezért a jelen esetben nemcsak törvényességi kérdés, hanem alkotmányossági sérelem is az, hogy az alkotmányjogi panasszal érintett perorvoslati eljárásban olyan bíró vett részt, akivel szemben objektív kizárási ok állt fenn, amit a másodfokú eljárásban eljáró bírói tanács egyik tagja sem észlelt, vagy annak nem tulajdonított jelentőséget. Ezt a körülményt az Alkotmánybíróság a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességnek tekintette.
- [34] 3. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Veszprémi Törvényszék ítélete nem vette figyelembe az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes és pártatlan bírósághoz való jogból fakadó

követelményeket, ezért az ítéletet a rendelkező részben foglaltak szerint, az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján megsemmisítette.

- [35] A tisztességes bírósági eljáráshoz való jognak az abszolút kizárási ok fennállására alapított sérelmének megállapítására és a másodfokú ítélet megsemmisítésére tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványozók alkotmányjogi panaszban előadott további, túlnyomórészt az elsőfokú eljárással összefüggő kifogásait nem vizsgálta.

Budapest, 2026. március 31.

*Dr. Lomnici Zoltán s. k.,*  
tanácsvezető,  
előadó alkotmánybíró

*Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Kozma Ákos s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Patyi András s. k.,*  
alkotmánybíró

*Dr. Szabó Marcel s. k.,*  
alkotmánybíró